

Karakteristike savremene naučne zajednice: empirijski pristup

Vlasta Sikimić, Tijana Nikitović i Miljan Vasić

Savremena naučna zajednica pred sobom ima karakteristične epistemičke izazove. Strukture unutar istraživačkih grupa su sve složenije, proces objavljivanja komplikovaniji, a kompeticija velika. U moru različitih naučnih teorija potrebno je zauzeti epistemički primeren stav. Takođe, prisutan je egzistencijalni pritisak, koji je pak posebno izražen kod mlađih istraživača. Oni su često u neizvesnosti u pogledu toga u kojoj će zemlji pronaći posao, a posebno se brinu oko mogućnosti pronalazjenja stalnog zaposlenja. U okviru šireg istraživanja, razgovarali smo sa istraživačima na ove teme, ali i sproveli kvantitativno istraživanje u pogledu epistemičkih praksi naučnika.

U predavanju ćemo prvo predstaviti širu sliku, odnosno zaključke do kojih smo došli u pogledu epistemičkih i egzistencijalnih karakteristika savremene naučne zajednice, dok će poseban akcenat biti stavljen na kvantitativno istraživanje u kome su testirane epistemička tolerancija istraživača u prirodnim i društvenim naukama, kao i njihov opšti stav prema pouzdanosti naučnog metoda. Epistemička tolerancija podrazumeva otvorenost naučnika prema teorijama koje sami ne zastupaju i koje se kose sa njihovim stavovima, ali koje i dalje imaju status naučnih teorija. Konačno, testirana je povezanost epistemičke tolerancije sa političkom i ekonomskom orijentacijom, kao i određenim pseudonaučnim stavovima.

Ključne reči: nauka, epistemička tolerancija, egzistencijalni izazovi naučnika, istraživačke grupe